

Gudstjeneste i Sulsted kirke

2. søndag efter påske,

DDS 736 Den mørke nat forgangen er

DDS 678 Gud fred er glæden i dit sind

Velkomst

Velkommen til gudstjeneste i Sulsted kirke. Det er i dag 2. søndag efter påske, hvor Jesus i prædiketeksten fra Johannesevangeliet taler om sig selv som den gode hyrde.

Ud over at høre denne tekst skal vi synge to salmer. Jeg holder en kort prædiken, beder fadervor og lyser velsignelsen.

Vi skal begynde med at synge en meget gammel morgensalme. "Den mørke nat forgangen er". Det er nr. 736 i Det nye salmebog og nr. 682. Du kan også følge med på skærmen her.

736

Den mørke nat forgangen er

1 Den mørke nat forgangen er,
og dagen oprinder så vide,
nu skinner sol over mark og kær,
de fugle de sjunge så blide.¹
Gud give os lykke og gode råd,
sin nådes lys os tilsende!

2 Gud være lovet i evighed,
han denne nat tog os vare!
Han lyse på os sin hellige fred
og fri os af alskens fare!
Gud give os lykke og gode råd,
sin nådes lys os tilsende!

3 Om påskemorgen, den signede dag,
vor Herre stod op af døde,
det var os alle et godt behag,
han frelste os dermed af møde!²
Gud give os lykke og gode råd,
sin nådes lys os tilsende!

4 Ræk os, o Jesus, din frelserhånd
i dag og i alle stunde,
udløs os alle af mørkets bånd,
at ret vi dig tjene kunne!
Gud give os lykke og gode råd,
sin nådes lys os tilsende!

5 Da, hver gang dagen forgangen er,
og natten til os fremskrider,
vi dig vil prise, o Herre kær,
af hjertet til alle tider!
Gud give os lykke og gode råd,
sin nådes lys os tilsende!

Hans Christensen Sthen 1589.

Dette hellige evangelium skriver evangelisten

Johannes

v22 Så kom festen for genindvielsen af templet i Jerusalem; det var vinter, v23 og Jesus gik rundt på tempelpladsen, i Salomos Søjlegang. v24 Da slog jøderne ring omkring ham og spurgte: »Hvor længe vil du holde os hen? Hvis du er Kristus, så sig os det ligeud.« v25 Jesus svarede dem: »Jeg har sagt det til jer, og I tror det ikke. De gerninger, jeg gør i min faders navn, de vidner om mig. v26 Men I tror ikke, fordi I ikke hører til mine får. v27 Mine får hører min røst, og jeg kender dem, og de følger mig, v28 og jeg giver dem evigt liv, og de skal aldrig i evighed gå fortabt, og ingen skal rive dem ud af min hånd. v29 Det, min fader har givet mig, er større end alt andet, og ingen kan rive det ud af min faders hånd. v30 Jeg og Faderen er ét.« v31 Atter samlede jøderne sten op for at stene ham. v32 Jesus sagde til dem: »Mange gode gerninger fra Faderen har jeg vist jer; hvilken af de gerninger vil I stene mig for?« v33 Jøderne svarede ham: »Det er ikke for nogen god gerning, vi vil stene dig, men for bespottelse, fordi du, der er et menneske, gør dig selv til Gud. Amen

Prædiken

Man skal gøre som Søren og Mette siger! Altså ikke læsebogens ”Søren og Mette”, den læsebog, som sådan nogen som os, der er af ældre årgang, er begyndt vores skolegang med, men sundhedsstyrelsens direktør Søren Brostrøm og statsminister Mette Frederiksen. På det ene pressemøde efter det andet har de to, som en slags overhyrder, med stor autoritet formået os til at vaske og spritte hænder, ikke samles mere end 10 personer og beskytte de svageste i samfundet ved at holde afstand. Med argumenter, som i hvert fald indtil fornylig ingen har turdet anfægte endsige være politisk uenige i, har de lukket samfundet ned inklusive kirkerne, tvunget os hjemmearbejde og hjemmeskoling, sendt tusinder ud i arbejdsløshed og for Mette Frederiksens og resten af folketingets vedkommende lavet hjælpepakker for milliarder af kroner.

Og vi har fulgt Søren og Mette’s anvisninger. Vi har nærmest blindt sat vores lid til dem, ligesom fårene gør det til hyrden. Vi har været så gode til følge hendes og Sørenes råd, at vi til overflod har holdt os under den grønne kurve, og man er nu langsomt er begyndt lukke op igen. Mette Frederiksens faste hånd og dygtighed til at kommunikere selv vanskelige budskaber har bekræftet os i, at der var en styrmand i cockpittet. Men den politiske borgfred, der har hersket de

første 5 uger af nedlukningen, er nu truet, og vi mere end fornemmer, at der er kommet uld i munden på både Søren og Mette.

Hvorfor begynder jeg min prædiken der i dag? Det gør jeg fordi jeg er på jagt efter andre billeder på Jesus og os end ham som hyrden og os som fårene. De fleste ved vel godt, hvad en hyrde er. Men det siger os alligevel ikke rigtig noget. Vi lever ikke i et landsbrugssamfund, som det Jesus og hans disciple færdedes i. Et samfund, hvor hyrden med sine får, var noget man så dagligt. Både om morgenen, når han om morgenen drog ud af landsbyen med flokken og om aftenen, når kom hjem igen. Vi har det heller ikke specielt godt med får, altså bortset fra de lammekøller med hvidløg, vi fortærer til festlige lejligheder.

”Får er dumme«, siger Danmarks eneste statsansatte hyrde. Får må jævnlige bjærges i land, for, som hyrden siger det: »Fårene er dumme. De bliver bare stående og drukner, hvis vandet kommer.« At tænke om sig selv som dumme og umælende får, er ikke et billede, der passer os særligt godt.

Men hvilket moderne billede skal vi så bruge om Jesus: At Jesus er ligesom Søren og Mette? En der taler med samme autoritet? En der er god til at formidle komplicerede budskaber på en enkel måde, og som får os til adlyde ved at

appellere til det bedste i os. En der som Mette har en virkelig god taleskriver, måske den allerbedste?

Nej vel? Det holder ikke rigtigt. I stigende grad er vi kommet i tvivl om, hvad der er politik og hvad der handler om at tage vare på de skrøbelige og sårbare, dem der i særlig grad er truet, hvis de skulle blive smittet.

Som jeg sagde før, er vi langt på den anden side af den politiske borgfred, og vi er tilbage i de slagsmål og de diskussioner om, hvad der er vigtigst, der hører et demokrati som vores til. Man kunne næsten have lyst til at spørge Mette, ligesom jødernes spørger Jesus: Sig os hvem, du er? Hvor længe vil du holde os hen? Hvis du er den, der skal redde os, så sig os det ligeud!” Og så ved vi alligevel godt, at lige meget, hvad hun ville svare, så ville vi være skeptiske, så ville vi betvivle hendes motiver til det ene eller det andet. Nej, det er ikke et godt billede, at sige, at Jesus er statsminister og vi er hans folk.

Men hvad så med Jesus som guide? Kunne det billede bruges? Den danske salmedigter Iben Krogsdal bruger det i en af sine salmer, hvor hun i et vers siger: *Du, Herre, er min hyrde. Min store, stærke guide./ Du leder mig ad alle skæbnens veje./ Du fylder mig med syner jeg ikke før har set./ Du løfter mig i bønner jeg ikke selv har bedt/ og hele døgnnet giver du mig pleje.*

Jeg har det lidt svært med Jesus som guide. Jeg kan ikke lade være med at se ham for mig med en paraply guide en flok turister gennem Jerusalem og videre ud på oliebjerg. Hvis Jesus er guide, så er vi jo turister.

Hvad så med Jesus som coach eller terapeut og os som klienter? Heller ikke specielt godt, synes jeg. Terapeuter kan være nok så gode, men at sætte sit liv til for klienterne, det gør de ikke. Og så vidt jeg har forstået er pointen med coaching netop, at man her har en forestilling om, at løsningen på alt, hvad der kan plage klienten findes indeni vedkommende. Det skal bare spørges frem af coachen, som ser sig selv som en slags fødselshjælper. For klienten er eneansvarlig for både sine succeser og sine fiaskoer. Heller ikke det, ligner særlig meget den Jesus, vi kan læse om i Det nye Testamente. Her pointen netop, at Han kommer med noget, vi ikke kan sige os selv, nemlig at Gud er kærlighed, og ikke alt muligt andet, man kunne forestille sig, hvis vi nøjedes med at kigge indad i vores lukne indre eller udad i verden. Sandheden er ikke noget, vi har inde i hos selv, men noget, vi får givet. Og Jesus minder os gang på gang om, at vi mennesker hænger så meget sammen, at vi altid bærer noget af de andre liv i vores hænder, ligesom de andre bærer noget af vores i deres. (Hvad vi

parantetisk bemærket jo særligt mærker i denne coronatid, hvor vi er afskåret fra de andre.)

Men hvad så med Jesus som lederen og vi andre som "ansatte"? Jesus som den "store leder", der går foran og viser os vejen? At han som Grundtvig skriver det i salmen "Dejlig er den himmelblå" er en "ledestjerne", et kompas, der kan vise hvilken retning, vi skal gå i, og hvordan vi skal leve vores liv? Tja, måske?

Eller er pointen netop, at der ikke er ét billede, der kan dække alle de betydninger, vi kan læse ind i Det nye Testaments fortællinger om og af Jesus? Vi her brug for forskellige billeder i forskellig livssituationer.

Vender vi med den erkendelse tilbage til hyrdebilledet, er der måske alligevel noget vigtigt at hente her. For når vi presses ud på kanten at livet, har vi så ikke netop brug for en hyrde, der er parat til at sætte sit liv til for os, brug for at tro på, at der findes en hånd, vi ikke kan rives ud af, al verdens modgang og farer til trods? Ja, at Gud ikke bare holder dit og mit liv i sin hånd, men selv som menneske har været lige der, hvor du og jeg er. Og dermed på sin vis forstår dig, lider med dig, går foran dig, døde for dig og opstod for dig – og dermed vil være din opstandelse?

Nogle af mine bekendte fik i påsken 2 lam. Fine, flotte lam og en mor med et kæmpeyver,

som spændt til bristepunktet ventede på at få lov til at afgive sin livgivende næring. Snart havde de kun det ene lam tilbage. Det andet døde efter små 2 døgn. Af en eller anden mærkelig grund kunne det ikke finde vej til yveret. Moderen ville hellere end gerne kendes ved det. Det var lammet, der ikke ville kendes ved hende! Det stavrede bare rundt og forsøgte at patte alle mulige andre steder end lige netop ved yveret. De forsøgte naturligvis at hjælpe det på vej, men satsede i øvrigt på, at lammet selv ville finde ud af det, fordi det var så oplagt, og adgangen fuldstændig fri til det sted, hvor det skulle finde sin næring. Men »fårene er dumme«, som den danske hyrde formulerede det.

Lammet var billedlig talt ramt af forestillingen om, at det væsentlige ikke det, vi modtager, men det, vi selv præsterer. At det vigtigste er selv at elske, ikke at blive elsket. Og det genkender vi jo udmærket. Så klart og enkelt kan den tankegang udtrykkes, som har så stor magt i dag, og som truer med at få os til at drukne i ensomhed og gå til i sult og længsel efter sand livskvalitet(!) – det vi her i kirken kalder for frelse. Eller: »Syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv«.

Men Guds ord lyder. Hyrden kalder på os. Han findes iblandt os og er os lige så nær som et moderfår er nær sine lam med den næring, de

behøver. Det eneste, vi har at gøre, er at tage imod og som små lam slubre evangeliets næring i os, i stedet for at bilde os ind, at vi er selvforsørgende, at vi skal klare alt selv og er vores egen lykkes smed.

Stik imod lykkeprofeternes påstand er sandheden den, at det væsentlige er det, vi modtager. Det vigtigste her i tilværelsen, er at turde tro sig elsket. At vi ”altid allerede (er) elsket”, som titlen på musikeren Peter Bastians sidste bog. Det er evangelium. Det er godt budskab for alle os, der indimellem har brug for en hyrde. Amen.

Lad os bede

Herre Jesus Kristus!

Du ved at tvivlen kan gribe os,
at sære tanker driver deres spil
og truer med at føre os bort fra dig.

Så mange ord hører vi,
så mange ting ser

Men hvem vi skal tro
og skænke vor tid og kærlighed
står ikke altid klart for os.

Derfor beder vi dig:

Bliv ved ligeso hyrden med at kalde på os Herre!

Lad os høre din stemme så klart, at vi følger dig

Og når vi hverken kan høre eller finde vej, så find du os.

Bær over med os, når vi den ene dag tænker

at du er noget, vi selv har fundet på
og den næste er som forsømte og hjemløse får,
der trygler om din hjælp.
Sæt os fri med dit ord
Og løb os over ende med din kærlighed
Være med alle der lider under isolation og
ensomhed
Med alle der går med tunge tanker
Vær med hele vores folk og al retscaffen øvrighed
Og lad dem arbejde til fælles bedste
Vær med alle der slider med at holde vores land på
benene
Vær med dronningen og hele hendes hus.
Giv os alle nåde fred og velsignelse
Og lad os samles i dit rige.

Fadervor, du som er i himlene! Helliget vorde dit
navn, komme dit rige, ske din vilje på jorden, som
den sker i himlen; giv os i dag vort daglige brød; og
forlad os vor skyld, som også vi forlader vore
skyldnere, og led os ikke ind i fristelse, men fri os fra
det onde. Thi dit er riget og magten og æren i
evighed!
Amen

Velsignelse

*Vi skal slutte gudstjenesten med at synge en ny
salme af Holger Lissner "Guds fred er glæden i dit
sind". Det er nr. 678 i Den nye salmebog. Du kan
følge med i teksten her på skærmen*

678

Guds fred er glæden i dit sind

- 1** Guds fred er glæden i dit sind,
når morgenlyset vælder ind,
når nattens drømme svinder hen,
og livet synes godt igen.
- 2** Guds fred er styrken i det ord,
der søger dig, indtil du tror,
at det, som ser umuligt ud,
dog er en mulighed for Gud.
- 3** Guds fred er sangen i dit blod,
når kærligheden gir dig mod
og lyst og kraft og overskud,
så du formår at holde ud.
- 4** Guds fred er løftet på den dag,
hvor du har lidt dit nederlag,
men Kristus kommer ind til dig
og siger mildt: Din skyld tar jeg.

5 Guds fred er trøsten i dit savn,
når sorgen tar dig i sin favn,
et stædigt håb, der tror og ved,
vi lever i Guds evighed.

6 Guds fred er lyset i den nat,
hvor døden griber i dig fat,
men Kristus bryder ind med sit:
Giv slip, for dette barn er mit!

7 Kom, Jesus Kristus, kom herind,
og giv mit trætte, bange sind
den fred, jeg kun kan få af dig,
og som du selv har lovet mig!

Holger Lissner 1983.

Tak for i dag. Guds fred og alt godt.